

GUDDOMMELIG MUSIKKHISTORIE

Årets første forestilling på Scene Vest er en hyllest til den klassiske musikken - et kostymedrama i vakker rokokkostil. Like mye en krimhistorie som en komedie, like mye en historie om kjærlighet som misunnelse. Like mye et portrett av en middelmådig hoffkomponist som av et gudbenådet geni.

Peter Shaffer har skrevet dette kultforklarte teaterstykket, som Milos Forman i 1984 gjorde til en Oscar-vinnende film. Den tar utgangspunkt i den verdenskjente komponisten Wolfgang Amadeus Mozart og den italienske hoffkomponisten Antonio Salieri. Begge levde i Wien på 1700-tallet. Mozart døde ung, Salieri endte på galehus. Rundt dette har Shaffer spunnet myten om at Salieri drepte Mozart.

Amadeus er vidunderbarnet som har alt. Han skriver fantastisk musikk, sjarmerer vakre kvinner, er vulgær og gjør opprør mot opphøyd kutyme. Den rake motsetningen til den selvhøytidelige Salieri som søker det tradisjonelle, forutsigbare og høytidelige. Siden han var barn har han bedt til Gud om å bli en stor komponist. I stedet velger Gud en uforskammet yngling. Salieri vil ha hevn.

Da regissør Ivar Tindberg og jeg skulle bli enige om et stykke gikk vi til vår topp 3-liste. *Amadeus* sto på begge. En felles drøm går derfor i oppfyllelse når du får se denne historien her i Tromsø og det med et toppet nordnorsk lag. I rollen som Salieri finner du Svein Harry Schöttker Hauge, en hjemvendt balsfjordværing. I rollen som Amadeus spiller Espen Mauno, en nyutdanna unggutt fra Hamna.

Under alt spinnes en rød tråd om hvem som har retten til å definere god kunst og hva som hindrer den fra å oppstå. For at det vidunderlige skal skje behøves det innimellom en radikal og ukonvensjonell Mozart som kan bane vei gjennom middelmådigheten og fortrylle hjertene våre.

Velkommen!

Nina Wester
Teatersjef

Nina Wester

PREMIERE 15. FEBRUAR SCENE VEST

KUNSTNERISK TEAM

Regi	Ivar Tindberg
Scenografi	Gjermund Andresen
Kostymedesign	Anette Werenskiold
Maskedesign	Helena Andersson
Koreografi	Eli Stålhand
Lysdesign	Øystein Heitmann
Lyddesign	Jim-Oddvar Hansen

SKUESPILLERE

Antonio Salieri	Svein Harry S Hauge
Wolfgang Amadeus Mozart	Espen Mauno
Constanze Mozart	Trude Øines
Keiser Josef II	Marius Lien
Johan Killian von Strack	Maryon Eilertsen
Gottfried van Swieten	Bernt Bjørn
Grev Franz Orsini-Rosenberg	Kristian Fr. Figenschow jr.
Venticelli 1/Teresa Salieri	Kristine Henriksen
Venticelli 2/Katherina Cavalieri	Rebekka Nystabakk
Venticelli 3/Salieris tjener	Mats Holm Erntsen
Venticelli 4/ Salieris kokk	Fredrik Hermansen
Guiseppa Bonno/Venticelli	Inge Kolsvik

STATISTER

Alexander Martinsen, Frida Skjelbakken*,
Julie Marlén Remman-Antonsen*, Tord Moksnes Sommer*.
(Understudy er Vilde Sofie Nordeng og Jostein Falch Kvaal)

* Elever fra Kongsbakken videregående skole.

TAKK TIL

Elin Danielsen for italiensk språkhjelp, Sergej Osadchuck for å ha gitt liv til vår cembalo, Ragnar Rasmussen og Jim-Oddvar Hansen for musikalsk veiledning, Kongsbakken videregående skole for godt samarbeid.

PRODUKSJONSSTAB

Inspisient	Ida Nilsen Aune
Scenemester	Rune Pedersen
Loftsmester	Rune Astrix Strømsæther
Lysmester	Erlend Østrem Nilsen
Lystekniker	Line Alvilde Grønnslett Sumstad
Rekvisitør	Linda Nilsen
Sceneteknikere	Johan Bergstrøm, Stein Eliassen, Neagoe Florin
Følgespot	Halvard Sørensen Rørtveit
Maskør og påkleder	Elbjørg Hanssen
Påkleder	Ellen Tyldum Skogen
Sufflør	Hilde Mikkelsen Cathrine Skjernes

SYSTUE

Eva Hodnefjell, Ann-Jorunn Pedersen,
Ellen Tyldum Skogen, Gry Norberg, Kitty Riege Otterholt,
Torild Hansen, Cecelia Broadbridge.

VERKSTEDER

Smed	Thomas Myrvoll
Snekker	Bjørn-Hugo Nilsen Johnny Mikalsen
Maler	Martin Eilertsen

Design	Tank
Foto	Gisle Bjørneby
Programansvarlig	Stein Sebastian Fredriksen
Teaterforlag	Nordiska ApS

Hålogaland Teater eies av Troms fylkeskommune,
Finnmark fylkeskommune og Tromsø kommune.

2014

halogalandteater.no

AV PETER SHAFFER

OVERSATT TIL NORDNORSK AV MORTEN KJERSTAD

HVEM DREPT MOZART?

WOLFGANG AMADEUS MOZART døde i 1791, bare 35 år gammel. Siden legene på denne tiden ikke kunne stille noen diagnose for dødsårsaken har det gjennom årene versert mange teorier om hva som drepte ham. En av teoriene er at Mozart ble forgiftet av en sjalu rival. Noen har navngitt denne rivalen som hoffkomponist Antonio Salieri.

SNAKKER SALIERI SANT?

I 1830 skrev den russiske forfatteren Alexander Pushkin et stykke han kalte *Mozart og Salieri* der han gir Salieri skylda for Mozarts død. Dette inspirerte engelskmannen Peter Shaffer til å skrive *Amadeus*. Her erklærer Salieri at han myrdet sin unge rival. Men snakker han sant?

PENGEPROBLEMER?

Mozart var en mann med pengeproblemer. Han strevde med å få oppdrag i Wiens musikkliv. Inntektene var lave, gjelden stor og familien levde i perioder i ren fattigdom. Å være fattig i Wien i på denne tiden betydde at man måtte bo dårlig, gjerne i en trekkfull leilighet med lite penger til brensel og med dårlige sanitære forhold.

TYFUS ELLER LUNGBETENNELSE?

I tillegg hadde Mozart mange helseplager. Han led blant annet av bronkitt, reumatisme og stadige lungebetennelser. Og han hadde tyfus. Constanze, Mozarts kone, hadde også dårlig helse og legebehandling var dyrt. I 1789 dør hans femte barn kort tid etter fødselen.

De mest spilte verkene av Mozart er

1. Førstesatsene til symfoni nr. 25 & 40.
2. Eine kleine Nachtmusik
3. Piano Concerto No. 21
4. Requiem
5. Piano sonate sats «Alla Turca»

Teatrets favoritter

- Serenade in B flat, K.361
- «Gran partita» - 3. Adagio
- Mass in C Minor, K. 427
- Grosse Messe 1. Kyrie
- Satsen Lacrimosa fra Requiem.

I DENNE FORESTILLINGEN ER DET

8500 krystallprismer per lysekrone, 800 deler per lysekrone, 2 km aluminium, importert 26 møbler fra England, deriblant en seng, sko fra Tyskland, lysekroner fra Hongkong, listverk fra Belgia, 700 knapper, 70 meter bånd, 400 m listverk, 21 dører og 126 hengsler.

BLE HAN FORGIFTET?

Året etter begynner han å føle seg så dårlig at han selv tenker at han kan være forgiftet. En stund er han fortsatt i stand til å jobbe, men blir etterhvert han sengeliggende. Han har smerter, kaster opp og kroppen begynner å svelle.

STREPTOKOKKER?

I dag mener forskerne at det som mest sannsynlig tok livet av Mozart var en streptokokkinfeksjon. Infeksjonen ga hevelser i kroppen og førte til slutt til akutt nyresvikt. «Wassersucht» kalte man sykdommen. Denne «vannpesten» tok livet av mange av Wiens borgere denne vinteren. Så mange at forskere i ettertid har kalt det en liten epidemi.

SÅ HAN SIN EGEN DØD?

Det sies at Mozart like før han døde fikk besøk av en ukjent mann som ba ham skrive en døds- messe til ham. Han betalte fyrstelig på forhånd og sa han ville komme tilbake og hente verket. Men det gjorde han ikke. Den ble det siste Mozart skrev.

FATTIGDOM ELLER UFORSTAND?

Mozart døde tilsynelatende en menigmanns død. I dag kan vi spørre - hvem eller hva var skyld i det. Var det fattigdommen han i perioder levde i? Var det datidens fravær av et helsevesen for alle? Legenes uvitenhet? Mesènenes uforstand? Ekspertene strides fortsatt.

